

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Varhaiskasvatusalan tutkintojen tunnustaminen

Terhi Kumlin ja Johanna Niemi
19.11.2024

Webinaarikäytännöt

- Pidäthän mikrofonin ja kameran kiinni muulloin kuin käyttäessäsi puheenvuoroa.
- Esityksen aikana voit esittää kysymyksiä tilaisuuden keskustelussa.
 - Pyrimme vastaamaan kysymyksiin webinaarin kuluessa.
 - Jos pyydät puheenvuoroa, käytä kädennostotoimintoa.
- Suullisille kysymyksille on varattu aikaa esityksen aikana ja lopussa.
- Toivomme palautetta webropol-lomakkeella, jonka linkki on kokouksen keskustelussa.
- Esitys on tallennettu [verkkosivullemme](#).

Esityksen sisältö

- Yleistä tutkintojen tunnustamisesta
- Varhaiskasvatuksen tehtävät
- Päätöksenteon periaatteet ja esimerkkejä
 - Ammattipätevyyden tunnustaminen
 - Ulkomailta suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastaminen
- Tilastotietoja päätöksistä
- Päätöksen hakeminen
- Opetushallituksen neuvontapalvelut

Yleistä tutkintojen tunnustamisesta

Yleistä tutkintojen tunnustamisesta 1/2

- Opetushallitus tekee päätöksiä ulkomailla suoritettujen tutkintojen ja opintojen tunnustamisesta.
- Päätös tarvitaan tehtävään, johon on lakiin perustuva kelpoisuusvaatimus.
 - Päätös kelpoisuudesta tehtävään, johon vaaditaan lain mukaan tietty koulutus (ns. säänneltyt ammatit), kuten
 - opetuksen ja koulutuksen ammatit
 - varhaiskasvatuksen ammatit
 - Rinnastaminen tietyn tasoiseen Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon

Yleistä tutkintojen tunnustamisesta 2/2

- Ulkomailla tutkinnon suorittanut hakee päätöstä itse.
- Päätös tehdään asiakirjojen perusteella.
- Päätökset muotoillaan kelpoisuusvaatimusten mukaan.
- Päätös antaa kelpoisuuden vain koulutuksen osalta.
 - Esimerkiksi kielitaitoon ei oteta kantaa.
- Opetushallitus voi päätöksessä määrätä lisävaatimuksia.
- Päätös annetaan suomeksi tai ruotsiksi. Neuvontaa saa aina myös englanniksi.

Ulkomailla tutkinnon suorittanut haluaa varhaiskasvatuksen ammattiin Suomessa. Pitäisikö selvittää mahdollisuus saada Opetushallitukselta tunnustamispäätös?

- Kyllä, jos
 - hän on päteväytynyt ulkomailla samaan varhaiskasvatuksen ammattiin
 - jos hänellä on ulkomainen kasvatustieteellisen tai sosiaalialan korkeakoulututkinto ja hän haluaa suorittaa pätevoittävät opinnot Suomessa
- Ei, jos
 - hänen tutkintonsa on muulta kuin kasvatustieteelliseltä tai sosiaalialalta
 - hän aikoo suorittaa Suomessa ammattiin pätevoittävän tutkinnon
 - yhteys korkeakouluun tai oppilaitokseen

Tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa hakemuksen käsittelyyn ja ratkaisuun

- Tutkinnon suoritusmaa
- Hakijan kansalaisuus
- Hakijan koulutuksen taso ja sisältö
- Hakijan ammattipätevyys suoritusmaassa
- Minkä tasoista ja sisältöistä koulutusta Suomessa vaaditaan?

Varhaiskasvatuksen tehtävät

Säänneltyjä varhaiskasvatuksen ammatteja Suomessa

- varhaiskasvatuksen opettaja
- varhaiskasvatuksen sosionomi
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- päiväkodin johtaja
- steinerpedagoginen varhaiskasvattaja

Kelpoisuusvaatimuksia varhaiskasvatuksen tehtäviin (varhaiskasvatuslaki 540/2018) 1/3

- Varhaiskasvatuksen opettaja
 - vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto
 - varhaiskasvatuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 op)

Kelpoisuusvaatimuksia varhaiskasvatuksen tehtäviin (varhaiskasvatuslaki 540/2018) 2/3

- Varhaiskasvatuksen sosionomi
 - vähintään sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto
 - varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot (60 op)

Kelpoisuusvaatimuksia varhaiskasvatuksen tehtäviin (varhaiskasvatuslaki 540/2018) 3/3

- Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
 - kasvatustutkinto ja ohjausalan perustutkinto, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava soveltuva tutkinto
 - riittävän laajat lasten hoidon, kasvatuksen ja opetuksen tutkinnon osat

Erilaisia Opetushallituksen päätöksiä / varhaiskasvatus

1. Päätös kelpoisuudesta varhaiskasvatuksen ammattiin:

- ammattipätevyyden tunnustaminen
- korkeakoulututkinnon ja -opintojen rinnastaminen

2. Osa kelpoisuudesta varhaiskasvatuksen ammattiin:

- rinnastaminen kasvatustieteellisen alan korkeakoulututkintoon
- rinnastaminen sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon

Tutkintojen tunnustamisen säädöspohja

Säädöspohja

- Laki ammattipätevyyden tunnustamisesta (1384/2015, ns. ammattipätevyyslaki)
 - Perustuu EU-direktiiviin ammattipätevyyden tunnustamisesta (36/2005/EY)
 - Päätökset ammattipätevyyden tunnustamisesta
- Laki ulkomailla suorittettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta (1385/2015, ns. ulkomaanopintolaki)
 - Korkeakoulututkintojen ja/tai -opintojen rinnastamispäätökset

Ammattipätevyyden tunnustaminen

Päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta

- Päätös kelpoisuudesta tiettyyn tehtävään Suomessa
- Edellytykset: EU- tai ETA-maan kansalaisuus ja toisessa jäsenmaassa hankittu pätevyys samaan ammattiin, joka on Suomessa säännelty
- Jos koulutuksen sisällössä on olennainen ero, päätös annetaan ehdollisena.
 - Korvaava toimenpide: kelpoisuuskoe tai sopeutumisaika
 - Hakijan ammattikokemus ja elinikäinen oppiminen otetaan huomioon.
 - Korvaavan toimenpiteen suorittamisen jälkeen lopullinen ammattipätevyyden tunnustamispäätös

Esimerkki 1: Hakija haluaa työskennellä Suomessa varhaiskasvatuksen opettajana ja esiopetusta antavana opettajana

- Tutkinto
 - Haridusteaduse bakalaureus: Virossa suoritettu kolmevuotinen varhaiskasvatuksen alan korkeakoulututkinto
 - Pätevöittää koolieelse lasteasutuse õpetaja –ammattiin, johon kuuluvat tehtävät vastaavat varhaiskasvatuksen opettajan ja esiopetusta antavan opettajan tehtäviä
- Kansalaisuus
 - EU-maan kansalainen

Esimerkki 1: Päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta

- Ammattipätevyyden tunnustaminen
- Kelpoisuus varhaiskasvatuksen opettajaan tehtäviin ja kelpoisuus antaa esiopetusta
- Päätöksen sisältö:

Hakijan todistus tuottaa varhaiskasvatuslain (540/2018) 26 §:n mukaisen **kelpoisuuden varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin.**

Todistus tuottaa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun **kelpoisuuden antaa esiopetusta opetusryhmälle, johon ei kuulu perusopetuksen oppilaita.**

Esimerkki 2: Hakija haluaa työskennellä Suomessa varhaiskasvatuksen lastenhoitajana

- Tutkinto
 - Técnica Superior en Educación Infantil: Espanjassa suoritettu 2000 tunnin laajuinen ylempi ammattitutkinto
 - Pätevöittää Espanjassa pienten lasten kasvattajan tehtäviin lastentarhassa 0-3-vuotiaiden ikäryhmässä
- Kansalaisuus
 - EU-maan kansalainen

Esimerkki 2: Päätös ammattipätevyyden tunnustamisesta

- Ammattipätevyyden tunnustaminen
- Kelpoisuus varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin
- Päätöksen sisältö:

Hakijan todistus tuottaa varhaiskasvatuslain (540/2018) 28 §:n mukaisen **kelpoisuuden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin.**

Hakijan ammattikokemuksensa avulla hankkimat tiedot, taidot ja pätevyys korvaavat olennaisen eron koulutuksen sisällössä.

Korkeakouluopintojen rinnastaminen

Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon ja -opintoihin, jotka antavat kelpoisuuden

- Ulkomaiset korkeakouluopinnot rinnastetaan tutkintoon ja opintoihin, jotka ovat kelpoisuusvaatimuksena tiettyyn tehtävään, esimerkiksi
 - kasvatustieteen kandidaatin tutkinto ja varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (varhaiskasvatuksen opettaja)
 - sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto ja varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot (varhaiskasvatuksen sosionomi)

Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon tai -opintoihin, jotka antavat osan kelpoisuudesta

- Ulkomaiset korkeakouluopinnot rinnastetaan tutkintoon ja/tai opintoihin, jotka ovat osa kelpoisuusvaatimusta tiettyyn tehtävään, esimerkiksi
 - kasvatustieteen kandidaatin tutkinto
 - Henkilön pitää lisäksi suorittaa varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 op), jotta hän saa kelpoisuuden varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin
 - sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto
 - Henkilön pitää lisäksi suorittaa varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot (60 op), jotta hän saa kelpoisuuden varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviin.

Rinnastamisen edellytykset ja lisävaatimukset

- Hakijan korkeakoulututkinnon pitää vastata tasoltaan Suomessa suoritettavaa tutkintoa, joka vaaditaan kyseiseen tehtävään.
- Hakijan korkeakoulututkinnon tai korkeakoulun opintosuorituksen pitää vastata tasoltaan ja sisällöltään tutkintoa tai opintosuoritusta, johon se rinnastetaan.
- Päätöksissä voidaan edellyttää Suomessa suoritettavia täydentäviä korkeakouluopintoja, joiden enimmäismäärä on määritelty asetuksella.
 - Täydentävien opintojen suorittamisen jälkeen lopullinen rinnastamispäätös
- Opetushallitus ei voi huomioida työkokemusta.

Esimerkki 3: Hakija haluaa työskennellä Suomessa varhaiskasvatuksen opettajana

- Tutkinto
 - Turkissa suoritettu nelivuotinen varhaiskasvatuksen alan Lisanskorkeakoulututkinto
 - Tutkintoon on sisältynyt kasvatustieteellisiä opintoja ja 0-6 -vuotiaiden opetukseen ja kasvatukseen ammatillisia valmiuksia antavia opintoja.

Esimerkki 3: Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon ja -opintoihin

- Tutkinnon ja opintojen rinnastaminen
 - Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon.
 - Hakijan suorittamat korkeakouluopinnot rinnastetaan Suomessa suoritettaviin 60 opintopisteen laajuisiin varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antaviin opintoihin, jos hän suorittaa suomalaisessa yliopistossa päätöksen mukaiset täydentävät varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot.

Esimerkki 4: Hakija haluaa työskennellä Suomessa varhaiskasvatuksen opettajana

- Tutkinto
 - Filippiineillä suoritettu nelivuotinen, luokkien 1-6 opetukseen valmistanut Bachelor of Elementary Education -korkeakoulututkinto
 - Tutkintoon on sisältynyt kasvatustieteellisiä opintoja ja opetettavien aineiden opintoja.

Esimerkki 4: Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon

- Tutkinnon rinnastaminen
 - Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon.
- Henkilön pitää lisäksi suorittaa varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (60 op), jotta hän saa kelpoisuuden varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin.

Esimerkki 5: Hakija haluaa työskennellä Suomessa varhaiskasvatuksen sosionomina

- Tutkinto
 - Ukrainassa suoritettu nelivuotinen sosiaalipedagogiikan alan korkeakoulututkinto
 - Tutkintoon on sisältynyt sosiaalipedagogiikan, psykologian, sosiaalityön ja yhteiskunnallisten aineiden opintoja.

Esimerkki 5: Päätös rinnastamisesta korkeakoulututkintoon

- Tutkinnon rinnastaminen
 - Hakijan suorittama korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon, sosionomi (AMK), jos hän suorittaa täydentävinä opintoina suomalaisessa ammattikorkeakoulussa päätöksen mukaiset täydentävät opinnot.
- Henkilön pitää lisäksi suorittaa varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot (60 op), jotta hän saa kelpoisuuden varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviin.

Ammattipätevyyden tunnustaminen: yhteenveto

- Lähtökohta: EU/ETA-kansalaisen toisessa EU/ETA-maassa hankkima ammattipätevyys
- Voidaanko antaa ehdollinen päätös? Kyllä
- Lisävaatimukset: kelpoisuuskoe tai sopeutumisaika
- Huomioidaanko työkokoemusta tai elinikäistä oppimista? Kyllä
- Voidaanko päätöksellä antaa vain osa kelpoisuudesta? Ei

Korkeakoulututkinnon ja -opintojen rinnastaminen: yhteenveto

- Lähtökohta: tutkintojen ja opintojen vastaavuus kyseisen säännellyn ammatin kelpoisuusvaatimukseen
- Voidaanko antaa ehdollinen päätös? Kyllä
- Lisävaatimukset: täydentävät korkeakouluopinnot
- Huomioidaanko työkokemusta tai elinikäistä oppimista? Ei
- Voidaanko päätöksellä antaa vain osa kelpoisuudesta? Kyllä, ja hakija voi saada täyden kelpoisuuden täydentämällä korkeakouluopintojaan Suomessa.

Tilastoja: varhaiskasvatuksen kelpoisuutta koskevat päätökset 2016–2023

- Varhaiskasvatuksen opettaja* 422
- Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja* 99
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja* 27
- Rinnastaminen: kasvatustieteellisen alan tutkinto** 91
- Rinnastaminen: sosionomi (AMK)** 8

*31.8.2018 asti lastentarhanopettaja, lähihoitaja ja erityislastentarhanopettaja

**1.9.2018 alkaen

Tilastotietoja: maat, joista eniten varhaiskasvatukseen kelpoisuuksia koskeneita päätöksiä 2019–2023

- Espanja
- Iso-Britannia
- Viro
- Saksa
- Venäjä
- Kreikka
- Ruotsi
- Turkki
- Ranska
- Unkari

Tilastoja: tietyn varhaiskasvatuksen alan kelpoisuuden antaneiden päätösten jakautuminen 2016–2023

- Ammattipätevyyden tunnustamispäätökset 81 %
- Ulkomaisten opintojen rinnastamispäätökset 19 %

Päätöksen hakeminen

Opetushallituksen päätöksen hakeminen

- Hakija täyttää sähköisen hakemuksen Opintopolussa suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Päätöksen voi pyytää suomeksi tai ruotsiksi.
- Vaadittavat todistukset liitetään hakemukseen.
- Hakijan tulee ilmoittaa hakemuksessa henkilökohtainen sähköpostiosoite, johon hakijalle lähetetään hakemusta koskevat tiedot, mahdolliset täydennyspyynnöt ja päätös. Tiedot hakemuksesta esim. työnantajalle vain hakijan kautta.
- Hakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on 2-3 kk.

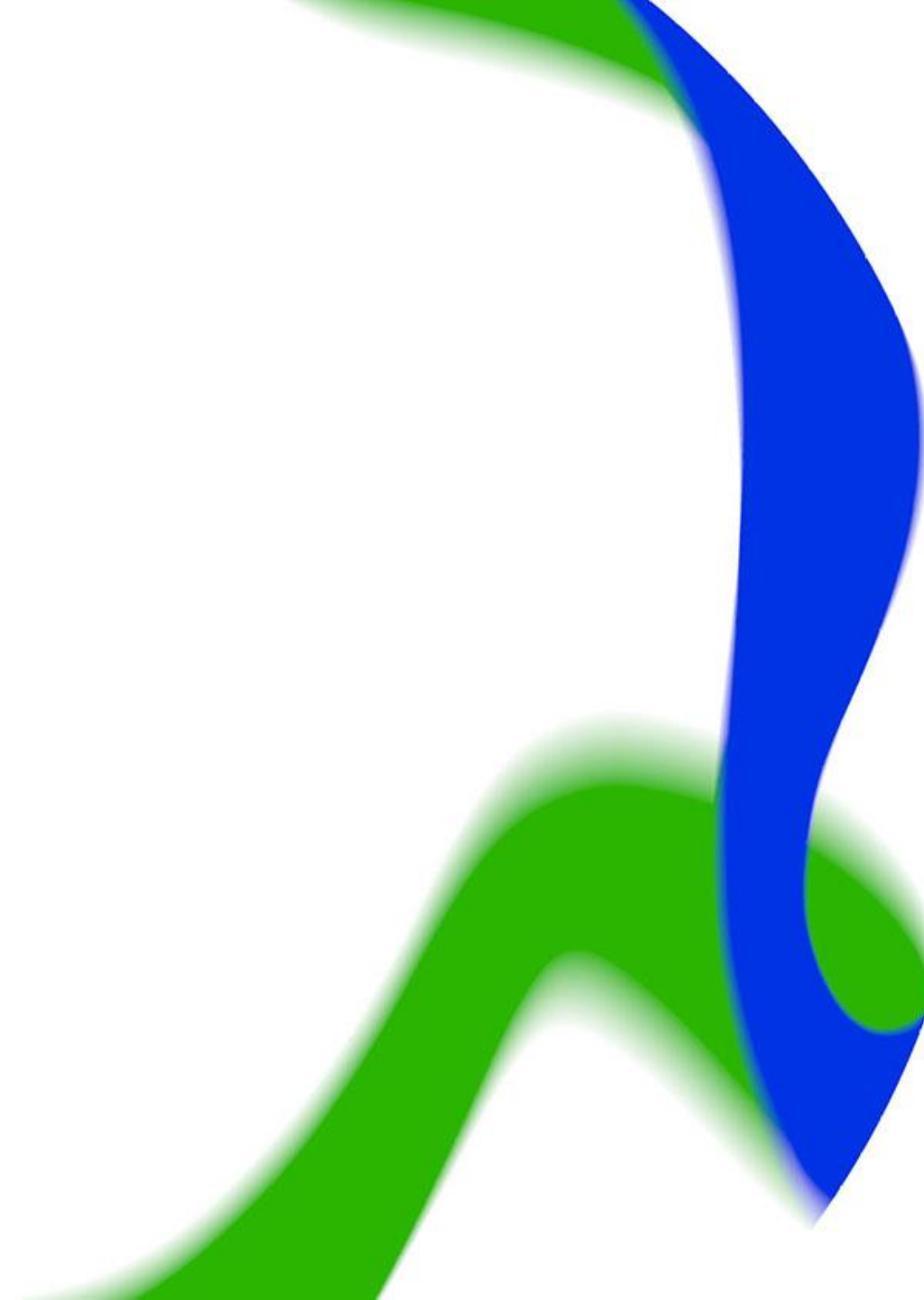
Päätöksen hinta ja maksaminen

- Hakemuksen jättämisen yhteydessä peritään käsittelymaksu 100 euroa.
- Käsittelymaksua ei palauteta, vaikka hakija peruuttaisi hakemuksensa.
- Päätösmaksu peritään, kun päätös on valmis:
- kelpoisuus tehtävään tai opintojen rinnastaminen 395 € - 671 €
- tutkinnon tason rinnastaminen 237 €
- Päätös lähetetään hakijalle sähköpostilla, kun päätösmaksu on maksettu.
- Maksut maksetaan verkossa.
- Hakulomakkeella on tarkemmat tiedot hinnoista ja maksamisesta.

Hakemuslomake

- Hakemuslomake on [Opintopolku-palvelussa](#).
- Ennen hakemista on tärkeää selvittää, onko päätös tarpeen ja millaista päätöstä henkilön kannattaa tilanteessaan hakea.
- Hakemuksen käsittely nopeutuu, jos hakemus on oikein täytetty ja mukana ovat tarvittavat asiakirjat.
- Hakemuksen käsittelijä on yhteydessä hakijaan, jos hakemuksessa on epäselvyyksiä tai puutteita tai jos hakija ei voi saada hakemaansa päätöstä.

Opetushallituksen neuvontapalvelut

Tutkintojen tunnustamisen verkkosivut

- Yleistä ja ammattikohtaista tietoa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi
 - [Ulkomailla tutkinnon suorittaneille](#)
 - Erilliset sivut varhaiskasvatuksen tehtävistä
 - Opasvideot tutkintojen tunnustamisesta
 - [Tunnustamispäätöksen saaneille](#)
 - [Työnantajille](#)
 - [Ohjaustyötä tekeville](#)
 - Opas varhaiskasvatuksen alan koulutuksen tunnustamisesta
 - Kaavio: tarvitaanko tunnustamispäätös

Miten ulkomailla tutkinnon suorittanut voi selvittää polkunsa varhaiskasvatukseen ammattiin Suomessa?

- Tutkintojen tunnustamisen palveluopas
- Opas varhaiskasvatukseen alan koulutuksen tunnustamisesta
- Kaavio: varhaiskasvatukseen ammattiin ulkomaisella tutkinnolla

Syksyn viimeinen webinaari

- Torstai 28.11. klo 9 Yleistä tutkintojen tunnustamisesta (suomenkielinen)
- Lisätietoja ja ilmoittautuminen [verkkosivuillamme](#)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

[Tutkintojen tunnustamisen verkkosivut](#)
Sähköposti: recognition@oph.fi

